

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl soudcem JUDr. Borisem Filemonem ve věci

žalobce: **GESTOR – ochranný svaz autorský, z.s.** IČO 67774440
sídlem Šítkova 233/1, 110 00 Praha 1

proti

žalované: **AAA, s.r.o.**, IČO 46902058
sídlem Jílová 108/2, 639 00 Brno
zastoupená advokátkou Mgr. Marinou Musilovou
sídlem Sukova 49/4, 602 00 Brno

o zaplacení 189 025 Kč s příslušenstvím

takto:

- I. Žalovaná je povinna do 3 dnů od právní moci rozsudku zaplatit žalobci 189 025 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % p.a. z částky 189 025 Kč od 7. 4. 2018 do zaplacení.
- II. V téže lhůtě je žalovaná povinna zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 15 218,72 Kč.

Odůvodnění:

1. Žalobou ze dne 7. 8. 2018 se žalobce domáhal zaplacení částky 189 025 Kč s příslušenstvím z titulu odměny za opětovný prodej originálů autorských děl Melancholie a Námořník z lodi Viktoria malíře O.M. (dále jen předmětná díla), který žalovaná zprostředkovala za prodejní ceny 2 100 000 Kč a 3 300 000 Kč.

2. Žalovaná ve sporu především rozporovala, že by se mělo jednat o opětovný prodej, kdy tvrdila, že obě autorská díla přešla na prodávající J.O. děděním po autorovi O.M. a následně děděním po jejím manželu O.O.. V takovém případě by se jednalo o přechody vlastnického práva, nikoliv o jeho převod, žalobci by proto odměna za opětovný prodej autorských děl nenáležela.
3. Účastníci řízení učinili nespornou aktivní legitimaci žalobce jako kolektivního správce, pasivní legitimaci žalované jako obchodní společnosti zabývající se nákupem, prodejem a zprostředkováním prodeje uměleckých děl a také skutečnost, že žalovaný zprostředkoval prodej předmětných děl za prodejní cenu 2 100 000 Kč pro dílo Melancholie a 3 300 000 Kč pro dílo Námořník z lodi Viktoria. Jedinou podstatnou a mezi účastníky spornou skutečností zůstalo, zda prodávající J.O. nabyla vlastnické právo k předmětným dílům výhradně přechody vlastnického práva od autora až k ní, nebo zda v minulosti již došlo k převodu vlastnického práva. Toto musel soud posoudit jako předběžnou otázku.
4. Ze vzájemné komunikace účastníků (konkrétně opětovné žádosti o podání informací nutných k řádnému vyměření a výběru autorské odměny ze dne 24. 4. 2017, z dopisu žalobce žalované ze dne 6. 3. 2018, z vyúčtování č. 29/2018 ze dne 6. 3. 2018, z vyjádření k vyúčtování autorských odměn ze dne 28. 6. 2018, následné reakce ze dne 12. 7. 2018, z předžalobní upomínky ze dne 25. 7. 2018 a z dopisu žalobce žalované ze dne 1. 2. 2019) má soud za prokázané, že účastníci spolu jednali o zaplacení autorských odměn za opětovný prodej předmětných děl. Žalobce tyto odměny řádně vyúčtoval dne 6. 3. 2018 se splatností do 6. 4. 2018, avšak žalovaná po celou dobu setrvala na svém tvrzení, že se nejedná o opětovný prodej, neboť předmětná díla se měla do vlastnictví prodávající J.O. dostat výhradně přechodem a nikoliv převodem vlastnictví.
5. Soud neuvěřil tvrzení o tom, že J.O. nabyla vlastnictví předmětných děl dědictvím po svém manželovi PhDr. O.O. a tento je nabyt taktéž děděním po svém strýci O.M., autorovi předmětných děl. Toto tvrzení bylo spolehlivě vyvráceno usneseními Státního notářství II v Praze 1 ze dne 2. 7. 1958, č.j. 16 D 862/57-26 a ze dne 31. 7. 1958, č.j. 16 D 862/57-28, ze kterých vzal soud za prokázané, že jedinou dědičkou po zesnulém O.M. byla jeho manželka Z.M.. V rámci dědictví po PhDr. O.O. pak soud zjistil z usnesení Okresního soudu v Ostravě ze dne 15. 6. 2009, sp. zn. 99 D 466/2006, které nabylo právní moci dne 14. 7. 2009, že předmětná díla nebyla součástí pozůstalosti v době schvalování dědické dohody a navíc J.O. ani nebyla jedinou dědičkou po zesnulém PhDr. O.O..
6. Soud provedl i některé důkazy, které měly naopak toto tvrzení prokázat (konkrétně čestné prohlášení J.O. ze dne 9. 1. 2017 a výslech J.O. před dožádaným soudem), avšak při hodnocení důkazů jednotlivě i ve všech vzájemných souvislostech těmto důkazům neuvěřil. Především je podstatné uvést, že již v prvním kroku ohledně dědické posloupnosti po autoru obrazů vyplývá ze dvou usnesení Státního notářství II v Praze 1 to, že PhDr. O.O. nebyl dědicem po O.M., tudíž nemohl v rámci dědictví po autorovi předmětná díla nabýt. Tato skutečnost je potvrzena usneseními orgánu veřejné moci, u kterých soud dle § 134 o.s.ř. presumuje jeho správnost, a čestné prohlášení či výslech J.O. soud nepřesvědčily o opaku. Zde soud přihlédl taktéž ke skutečnosti, že od tvrzeného přechodu práv v rámci dědictví po O.M. uplynula poměrně dlouhá doba a J.O. ani nebyla tvrzenou účastnicí dědického řízení, veškeré informace tak mohla mít pouze zprostředkovaně od svého manžela. Sama při výslechu také uvedla, že ohledně primárního dědění moc podrobností nezná, nedokázala ani vysvětlit, proč obrazy nejsou uvedeny v usnesení Státního notářství II v Praze 1. Pokud svědkyně uvedla, že předmětná díla měla připadnout jejímu manželovi jako profesionálové v oboru výtvarného umění, pak se soudu jeví pravděpodobné, že k přechodu vlastnictví mohlo dojít např. (byť jen ústní) kupní či darovací smlouvou mezi jejím manželem a autorem O.M. či jeho

dědičkou Z.M.. V každém případě má však soud za prokázané to podstatné, a sice že vlastnické právo k předmětným obrazům na PhDr. O.O. nepřešlo děděním.

7. Pokud se týká dalších navržených a označených důkazů, soud je neprovedl z důvodu jejich nadbytečnosti. Jedná se především o výpisy z veřejného rejstříku pro osobu žalobce i žalované a rozhodnutí Ministerstva kultury o udělení oprávnění k výkonu kolektivní správy, neboť skutečnosti, ke kterým byly tyto důkazy navrhovány, účastníci označili za nesporné. Dále soud neprováděl důkaz sdělením obsahu dílčí části komunikace mezi účastníky, konkrétně mailem žalované vůči žalobci ze dne 4. 6. 2018, protože z něj nebylo možné učinit pro projednávanou věc podstatná zjištění. Konečně soud nevyhověl ani žádosti o vyžádání poslední vůle pana O.O., protože žalovanou tvrzená dědičná posloupnost nebyla dodržena již v předchozím (primárním) kroku, tedy údajném přechodu vlastnictví z autora O.M. na zesnulého O.O.. V neposlední řadě soud dodává, že z odůvodnění usnesení Okresního soudu v Ostravě ze dne 15. 6. 2009, sp. zn. 99 D 466/2016 vyplývá, že tato poslední vůle byla přinejmenším z části úspěšně napadena J.P., dcerou zesnulého O.O..
8. Na základě nesporných skutečností a provedených důkazů dospěl soud k následujícímu závěru o skutkovém stavu: Žalovaná jako obchodní společnost zabývající se mj. zprostředkováním prodeje uměleckých děl zprostředkovala prodej předmětných děl za prodejní cenu 2 100 000 Kč pro dílo Melancholie a 3 300 000 Kč pro dílo Námořník z lodi Viktoria, přičemž vlastnické právo k předmětným dílům bylo v minulosti již nejméně jednou předmětem převodu (ať již úplatného či bezúplatného). Žalovaná dále ani přes výzvu žalobce jako kolektivního správce neuhradila odměnu za opětovný prodej předmětných děl.
9. Po právní stránce soud věc posoudil podle § 24 odst. 1 zákona č. 121/2000 Sb., autorského zákona, ve znění účinném ke dni prodeje, tedy 5. 6. 2018 (dále jen AZ), podle kterého je-li originál díla uměleckého, který jeho autor převedl do vlastnictví jiné osoby, dále prodáván za kupní cenu, která činí 1 500 EUR a více, a jestliže se takového prodeje jako prodávající, kupující nebo zprostředkovatel účastní provozovatel galerie, dražebník nebo jiná osoba, která soustavně obchoduje s uměleckými díly (dále jen "obchodník"), má autor v souvislosti s každým opětovným (dalším) prodejem díla právo na odměnu stanovenou v příloze č. 1 k tomuto zákonu.
10. Podle odst. 2 téhož ustanovení je osobou povinnou platit odměnu podle odstavce 1 § 24 AZ příslušnému kolektivnímu správci prodávající a obchodník společně a nerozdílně.
11. Podle odst. 3 § 24 AZ se originálem díla uměleckého podle odstavce 1 rozumí výtvarné dílo, zejména obraz, a to za předpokladu, že je zhotoven samotným autorem, nebo jde o rozmnoženiny, které se považují za originál uměleckého díla.
12. Podle odst. 4 § 24 AZ se právo na odměnu podle odstavce 1 § 24 AZ nevztahuje na první opětovný prodej, pokud prodávající získal originál uměleckého díla přímo od autora méně než tři roky před takovým opětovným prodejem a kupní cena originálu díla při opětovném prodeji nepřesahuje 10 000 EUR.
13. Žalovaná je osobou soustavně obchodující s uměleckými díly (vyhovuje tedy definici obchodníka dle výše uvedeného ustanovení), zprostředkovala prodej předmětných děl za cenu vyšší než 1 500 € (s ohledem na kurz vyhlášený ČNB ke dni prodeje 25,650 Kč/1 € se jedná o ceny mnohonásobně vyšší), přičemž na věc nelze uplatnit ani výjimku dle odst. 4 § 24 AZ, a vlastnictví předmětných děl již bylo v minulosti předmětem převodu. Žalovaná proto byla dle § 24 odst. 1, 2 AZ povinna zaplatit kolektivnímu správci odměnu dle přílohy č. 1 k AZ. Tuto soud vypočetl podle Přílohy č. 1 celkovou částku 189 025 Kč, a protože žalovaná doposud na dlužné odměně neuhradila ničeho, zavázal ji uhradit tuto částku v plném rozsahu do tří dnů od právní moci rozsudku.

14. Ohledně příslušenství v podobě úroku z prodlení soud přihlédl k ustanovení § 1970 o.z. a žalobci přiznal úrok z prodlení od 7. 4. 2018, tedy následujícího dne po splatnosti odměny dle vyúčtování č. 39/2018. Ohledně výše úroku z prodlení soud uvádí, že zákonná výše dle § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb. činila v rozhodném období 8,5 % p.a. Jestliže se žalobce rozhodl požadovat úrok nižší, pak je to plně v souladu s dispoziční zásadou sporného řízení a soud mu tuto nižší sazbu přiznal.
15. O nákladech řízení soud rozhodl dle § 142 odst. 1 o.s.ř. tak, že žalovaná je povinna k plné náhradě nákladů řízení žalobci. Ten nebyl v řízení zastoupen advokátem, soud proto postupoval podle § 151 odst. 3 o.s.ř. ve spojení s vyhláškou č. 254/2015 Sb. a žalobci přiznal náhradu hotových nákladů v paušální výši 2 400 Kč za 8 úkonů (výzva k plnění, návrh ve věci samé, replika k vyjádření žalované ze dne 8. 10. 2018, stanovisko žalobce ze dne 3. 1. 2019 a následně 1. 2. 2019, soupis otázek na svědkyni ze dne 20. 3. 2019, účast při přípravě jednání, účast při jednání soudu) a 300 Kč dle § 2 odst. 3 vyhlášky. K tomu je nutné dále přičíst zaplacený soudní poplatek ve výši 9 452 Kč a cestovné k jednání soudu dne 7. 5. 2019 a zpět. Žalobce k soudu cestoval z Příbrami osobním automobilem VW Touareg s kombinovanou spotřebou motorové nafty 7,6 l/100 km. Vzdálenost Příbram-Brno činí dle mapového portálu mapy.cz 253 km, pro cestu tam a zpět tedy celkem 506 km. Na cestovním tak žalobci náleží 2 074,60 Kč paušální náhrady (506 km x 4,10 Kč) a 1 292,12 Kč za pohonné hmoty (7,6 x 5,06 x 33,60 Kč). Cestovné představuje částku 3 366,72 Kč. Celkem náklady řízení žalobce činí 15 218,72 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení k Vrchnímu soudu v Olomouci prostřednictvím Krajského soudu v Brně, Rooseveltova 16, Brno.

Nesplní-li povinný dobrovolně povinnosti uložené mu pravomocným a vykonatelným rozsudkem, je možno domáhat se výkonu rozhodnutí.

Brno 14. května 2019

JUDr. Boris Filemon v. r.
soudce